

RAPPORT van C.

Betreffende: verhoor Hongaarse vluchtelingen.

ACD/460496

Depl. *de*

DAT. 21 JULI 1956

Bij. /

In november en december '56 kwamen, met een 5-tal transporten, vanuit Oostenrijkse kampen, 3024 Hongaarse vluchtelingen in ons land.

De toelating van deze vreemdelingen, van wie in politiek en crimineel opzicht weinig of niets bekend was, bracht met zich mede dat na hun komst op korte termijn maatregelen moesten worden genomen in het belang van de openbare orde en veiligheid.

Hoewel geacht kon worden dat een groot deel van hen tijdens de Hongaarse revolutie van oktober/november 1956 blijk had gegeven van een anti-Russische gezindheid, moest evenzeer worden aangenomen, dat de motieven, die hen tot de vlucht hadden doen besluiten, velerlei en verschillend van aard waren.

Duidelijk was, dat bijvoorbeeld ook lieden met een crimineel verleden zich door de vlucht aan strafvoltrekking hadden onttrokken en evenzeer dat het praedicaat vluchteling zou kunnen worden gebruikt door personen, wier activiteiten een gevaar voor de veiligheid van de Nederlandse staat kon inhouden.

Voorts moest rekening worden gehouden met de omstandigheid dat vrijwel allen sterke communistische invloeden hadden ondergaan.

Teneinde hierin enig inzicht te verkrijgen en het vereiste toezicht te kunnen uitoefenen, werden de werkzaamheden van de B.V.D., het Ministerie van Justitie, de B.I.D., en de militaire inl.diensten, gecoördineerd.

Aan de hand van een in de Nederlandse en Hongaarse taal gestelde vragenlijst werden de Hongaren door de Rijks- en lokale recherche aan een kort verhoor onderworpen, met als resultaat dat van vrijwel iedere vluchteling een summier curriculum vitae werd verkregen.

De aldus ontstane rapporten werden bij de afd.C van de B.V.D. stuk voor stuk bestudeerd door vergelijking en met behulp van inmiddels op andere wijze verkregen kennis van Hongaarse toestanden, hetgeen tot resultaat had dat in een beperkt aantal gevallen een meer uitgebreid verhoor wenselijk werd geacht.

Criteria hiervoor waren:

- a. aanwijzingen dat de vluchteling had behoord tot de A.V.H. (Hongaarse veiligheids- en inlichtingendienst) of hand- en spandiensten aan deze organisatie had verleend;

- b. aanwijzingen, dat de vluchteling in staat kon worden geacht gegevens over de organisatie, het personeel of de activiteiten van de A.V.H. te verstrekken;
- c. aanwijzingen, dat de vluchteling belangrijke gegevens van militaire- politieke- of economische aard zou kunnen verstrekken;
- d. de tewerkstelling in- of sollicitatie bij een bedrijf, waarvoor beveiligingsvoorschriften gelden, (in overleg met afd.D);
- e. het criminele verleden van de vluchteling, met mogelijke binding met de A.V.H.

Een viertal onderzoekingsambtenaren van de sectie E IX werd met de nadere verhoren belast, waarbij in vele gevallen van de hulp van een tolk(e) gebruik werd gemaakt.

De resultaten werden bestudeerd, waarna toezending van de daartoe geëigende zaken aan het Ministerie van Justitie(Procureurs-Generaal of Rijksvreemdelingendienst) of B.I.D. plaats had, terwijl de B.I.D. voor veriere doorzending naar de militairen zorg droeg.

Voor zover gewenst en mogelijk werden ook de plaatselijke I.D.'s, alsmede de Staatsmijnpolitie ingelicht, terwijl in alle daarvoor in aanmerking komende zaken overleg met andere afdelingen, inzonderheid K.B. plaats had.

In 1957 zijn op deze wijze 171 Hongaarse vluchtelingen uitgebreid verhoord

Een verhoor van nog andere, naar schatting 140 Hongaarse vluchtelingen zal in 1958 zijn beslag krijgen, waarbij ook aandacht wordt besteed aan de in de loop van 1957 individueel, in ons land toegelaten vluchtelingen.

Uittreksels ten aanzien van algemene onderwerpen, zoals de A.V.H., de Hongaarse Staatsondernemingen, Hongaarse emigrantenactiviteiten, e.d. vinden hun weg naar de onderwerpsdocumentatie, terwijl onze buitenlandse zusterdiensten geïnformeerd worden in die gevallen wanneer dit nodig geacht wordt.

Bij een nadere beschouwing van de kort na de revolutie in Nederland gekomen Hongaarse vluchtelingen, konden deze, aan de hand van de eigen verklaringen bij de summier verhooren, worden onderverdeeld in de volgende categorieën (gehuwde vrouwen niet inbegrepen):

Leden M.D.P. (Hongaarse communistische partij)	aantal	72
Leden van de DISZ (Hongaarse communistische jeugdbeweging)	"	658
Leden van een vakbond	"	301
Ex-leden M.D.P. (d.w.z. degenen, die in het tijdvak 1945-1956 gedurende kortere of langere tijd lid waren, maar door opzegging of roeyement ten tijde van de revolutie geen lid meer waren)	"	24
Ex-leden DISZ (zie toelichting bij ex-M.D.P.)	"	45
A.V.H. in militair verband en wel Groene A.V.H. (Grensbewaking)	"	42